

Декларування (стаття 45 Закону України «Про запобігання корупції»)

**Законом передбачено чотири типи декларацій суб'єкта
декларування:**

1) **щорічна декларація** – декларація, яка подається у період з 00 годин 00 хвилин 01 січня до 00 годин 00 хвилин 01 квітня року, наступного за звітним роком. Така декларація охоплює звітний рік (період з 01 січня до 31 грудня включно), що передує року, в якому подається декларація;

2) **декларація суб'єкта декларування, який припиняє відповідну діяльність (декларація перед звільненням)** – декларація, яка подається не пізніше двадцяти робочих днів з дня припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави.

Декларація «перед звільненням» охоплює період, який не був охоплений деклараціями, раніше поданими таким суб'єктом декларування;

3) **декларація після звільнення** – декларація, яка подається в з 00 годин 00 хвилин 01 січня до 00 годин 00 хвилин 01 квітня року, наступного за звітним роком, у якому було припинено діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави. Така декларація охоплює звітний рік (період з 01 січня до 31 грудня включно), що передує року, в якому подається декларація;

4) **декларація кандидата на посаду** – декларація, яка подається до призначення або обрання особи на посаду. Така декларація охоплює звітний рік (період з 01 січня до 31 грудня включно), що передує року, в якому особа подала заяву на зайняття посади, якщо інше не передбачено законодавством.

Упродовж семи днів після подання декларації суб'єкт декларування має право подати виправлену декларацію, але не більше трьох разів.

У разі відкриття суб'єктом декларування або членом його сім'ї валютного рахунка в установі банку-нерезидента відповідний суб'єкт декларування зобов'язаний у **десятиденний строк** письмово повідомити про це Національне агентство у встановленому ним порядку, із зазначенням номера рахунка і місцезнаходження банку-нерезидента.

Декларування (стаття 45 Закону України «Про запобігання корупції»)

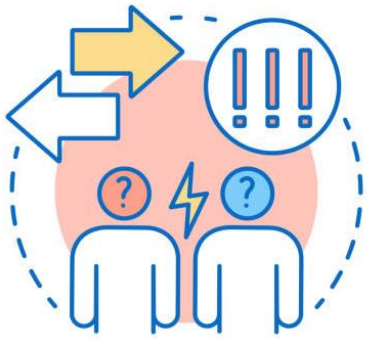
У разі суттєвої зміни у майновому стані суб'єкта декларування, а саме отримання доходу, придбання майна або здійснення видатку на суму, яка перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня відповідного року зазначений суб'єкт **у десятиденний строк** з моменту отримання доходу, придбання майна або здійснення видатку зобов'язаний повідомити про це Національне агентство.

Повідомлення про суттєві зміни у майновому стані застосовуються до суб'єктів декларування, які є службовими особами, які займають відповідальне та особливо відповідальне становище (категорія А та Б), а також суб'єктів декларування, які займають посади, пов'язані з високим рівнем корупційних ризиків, відповідно до **статті 51⁻³** Закону.

У разі виявлення порушення суб'єкт декларування може бути притягнутий до:

- Адміністративної відповідальності.
- Кримінальної відповідальності.
- Дисциплінарної відповідальності.

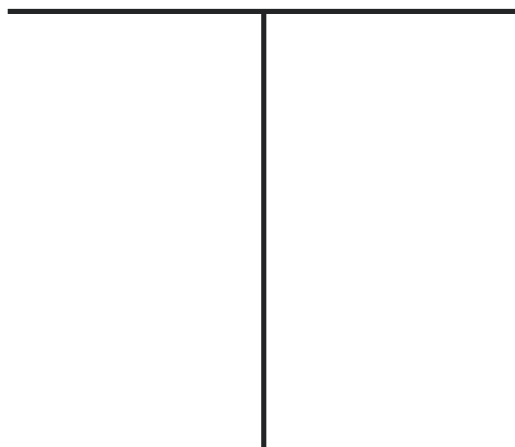

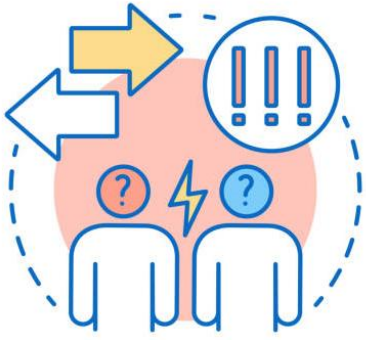

Конфлікт інтересів

Закон України “Про запобігання корупції” виокремлює два види конфлікту інтересів:

- **Потенційний конфлікт інтересів** – у особи наявний приватний інтерес у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об’єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.
- **Реальний конфлікт інтересів** – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об’єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.
- **Приватний інтерес** – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи. Такий інтерес може зумовлюватись особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, а також іншими обставинами.

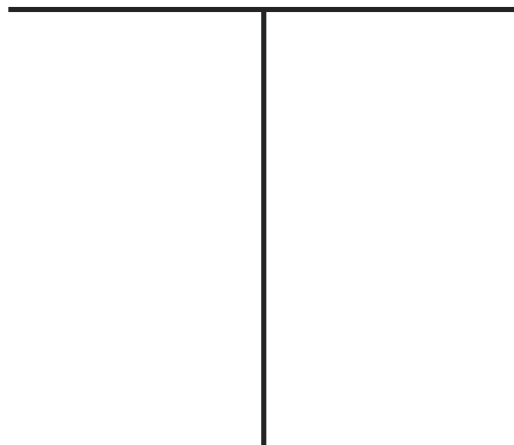
Конфлікт інтересів

Способи врегулювання посадовими особами конфлікту інтересів:

- Усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті.
- Обмеження доступу до інформації.
- Перегляду обсягу посадових повноважень.
- Здійснення повноважень під зовнішнім контролем.
- Переведення, звільнення особи у зв'язку з наявністю конфлікту інтересів.

Особи, уповноважені на виконання функцій держави, зобов'язані повідомляти безпосереднього керівника про наявність реального чи потенційного конфлікту інтересів **не пізніше наступного робочого дня**.

Безпосередній керівник особи або керівник органу **протягом двох робочих днів** після отримання повідомлення про наявність у працівника конфлікту інтересів ухвалює рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів, про що повідомляє відповідну особу.

Обмеження щодо отримання подарунків

Обмеження щодо отримання подарунків:

Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» (ст. 23-24) визначені чіткі правила та обмеження щодо отримання подарунків державними службовцями.

Зокрема, забороняється:

- безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких осіб від юридичних чи фізичних осіб **у зв'язку із здійсненням** такими особами **діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави;**
- безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких осіб від юридичних чи фізичних осіб **якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи;**
- приймати подарунки, вартість яких **перевищує один прожитковий мінімум** для працездатних осіб, встановлений на день прийняття подарунка, **одноразово**, а **сукупна вартість** таких подарунків, **отриманих від однієї особи** (групи осіб) **протягом року**, перевищує **два прожиткові мінімуми**, встановлені для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки.

Обмеження щодо отримання подарунків

Обмеження щодо вартості подарунків не поширюється на подарунки, які:

- даруються близькими особами;
- одержуються як загальнодоступні знижки на товари, послуги, виграші, призи, премії, бонуси.

Особи, уповноважені на виконання функцій держави, у разі надходження пропозиції **щодо неправомірної вигоди** або **подарунка**, незважаючи на приватні інтереси, зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

- відмовитися від пропозиції;
- за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію; залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа співробітників;
- письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Відповідальність за порушення вказаних заборон передбачена статтею 172-5 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Загальні правила етичної поведінки державного службовця

Загальні правила етичної поведінки державного службовця:

Особи уповноважені на виконання функцій держави під час виконання своїх службових повноважень зобов'язані неухильно дотримуватися вимог Закону та загальновизнаних етичних норм поведінки, бути ввічливими у стосунках з громадянами, керівниками, колегами і підлеглими, бути політично нейтральними, неупередженими в прийнятті рішень.

Дотримуватись Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, затверджених наказом Національного агентства України з питань державної служби від 05.08.2016 № 158, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 31 серпня 2016 р. за №1203/29333.

За порушення правил етичної поведінки державний службовець притягується до дисциплінарної відповідальності. Йдеться про такі заходи дисциплінарного стягнення, як зауваження, догана, попередження про неповну службову відповідність, звільнення з посади державної служби.

Загальні правила етичної поведінки державного службовця

1. Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування при виконанні посадових обов'язків повинні діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.
2. Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування зобов'язані своєчасно і точно виконувати рішення державних органів, органів місцевого самоврядування, накази (розпорядження), доручення керівників, надані на підставі та у межах повноважень, передбачених Конституцією та законами України.
3. У разі виникнення у державного службовця сумнівів щодо законності отриманого для виконання наказу (розпорядження), доручення керівника він повинен вимагати його письмового підтвердження, після отримання якого зобов'язаний виконати такий наказ (розпорядження), доручення (крім явно злочинного наказу (розпорядження), доручення). Одночасно з виконанням такого наказу (розпорядження), доручення державний службовець зобов'язаний у письмовій формі повідомити про нього керівника вищого рівня або орган вищого рівня.

У разі отримання для виконання наказу (розпорядження), доручення, які державний службовець вважає незаконними або такими, що становлять загрозу охоронюваним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам, він повинен негайно в письмовій формі повідомити про це керівника органу, в якому він працює.

Загальні правила етичної поведінки державного службовця

4. Державні службовці повинні сумлінно, компетентно, результативно і відповідально виконувати свої посадові обов'язки, проявляти ініціативу, а також не допускати ухилення від прийняття рішень та відповідальності за свої дії та рішення.

5. Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування під час виконання своїх посадових обов'язків зобов'язані неухильно дотримуватись загально визнаних етичних норм поведінки, бути доброзичливими та ввічливими, дотримуватись високої культури спілкування (не допускати використання нецензурної лексики, підвищеної інтонації), з повагою ставитись до прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина, об'єднань громадян, інших юридичних осіб, не проявляти свавілля або байдужість до їхніх правомірних дій та вимог.

Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування повинні запобігати виникненню конфліктів у стосунках з громадянами, керівниками, колегами та підлеглими.

6. Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування зобов'язані виконувати свої посадові обов'язки чесно і неупереджено, незважаючи на особисті ідеологічні, релігійні або інші погляди, не надавати будь-яких переваг та не виявляти прихильність до окремих фізичних чи юридичних осіб, громадських і релігійних організацій.

Загальні правила етичної поведінки державного службовця

7. Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування повинні постійно поліпшувати свої уміння, знання і навички відповідно до функцій та завдань займаної посади, підвищувати свій професійний та культурний рівень, удосконалювати організацію службової діяльності.

8. Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування мають дбати про авторитет державної служби і служби в органах місцевого самоврядування, а також про позитивну репутацію державних органів та органів місцевого самоврядування, що включає дотримання правил етикету, належного зовнішнього вигляду, забезпечення високої якості роботи, встановленого внутрішнього службового розпорядку.

9. Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування мають шанувати народні звичаї і національні традиції та використовувати державну мову під час виконання своїх посадових обов'язків.

10. Одяг державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування повинен бути офіційно-ділового стилю і відповідати загальноприйнятим вимогам пристойності.

12. Державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування повинні поважати приватне життя інших осіб.

Обмеження щодо суміщення та сумісництва з іншими видами діяльності

(стаття 25 Закону України
«Про запобігання корупції»)

Державним службовцям та посадовим особам органів місцевого самоврядування встановлено обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності. Так, державним службовцям **забороняється:**

- займатися іншою оплачуваною або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України;
- входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України.

Дозволено займатися викладацькою, науковою і творчою діяльністю, медичною практикою, інструкторською та суддівською практикою зі спорту.

Відповідальність за порушення встановлених антикорупційним Законом обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності передбачена статтею 172-4 КпАП «Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності».

Обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування

Особам, уповноваженим на виконання функцій держави, зазначеним у пункт 1 частини першої статті 3 Закону, які звільнилися або іншим чином припинили діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави, **забороняється:**

1. протягом року з дня припинення відповідної діяльності укладати трудові договори (контракти) або вчиняти правочини у сфері підприємницької діяльності з юридичними особами приватного права або фізичними особами-підприємцями, якщо особи, зазначені в абзаці першому цієї частини, протягом року до дня припинення виконання функцій держави здійснювали повноваження з контролю, нагляду або підготовки чи прийняття відповідних рішень щодо діяльності цих юридичних осіб або фізичних осіб-підприємців;
2. розголошувати або використовувати в інший спосіб у своїх інтересах інформацію, яка стала їм відома у зв'язку з виконанням службових повноважень, крім випадків, встановлених законом;
3. протягом року з дня припинення відповідної діяльності представляти інтереси будь-якої особи у справах (у тому числі в тих, що розглядаються в судах), в яких іншою стороною є орган, підприємство, установа, організація, в якому (яких) вони працювали на момент припинення зазначеної діяльності.

Обмеження спільної роботи близьких осіб

Особи, уповноважені на виконання функцій держави, не можуть мати у прямому підпорядкуванні близьких їм осіб або бути прямо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

Особи, які претендують на зайняття посад, зазначених у підпунктах "а", "в"- "з" пункту 1 частини першої статті 3 цього Закону, **зобов'язані повідомити керівництво органу**, на посаду в якому вони претендують, про працюючих у цьому органі близьких їм осіб.

У разі виникнення обставин, що порушують вимоги частини першої цієї статті, відповідні особи, близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у **п'ятнадцятиденний строк**.

Якщо в зазначений строк ці обставини добровільно не усунуто, відповідні особи або близькі їм особи в **місячний строк** з моменту виникнення обставин підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає пряме підпорядкування.

У разі неможливості такого переведення особа, яка перебуває у підпорядкуванні, підлягає звільненню із займаної посади.